

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Επί τῷ σχεδίου νόμου «περὶ διεκδικήσεως προικῶν ἀκινήτων ἐπὶ λύσεως τοῦ γάμου κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου 868/1979».

Πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων

Διὰ τοῦ προστάτου Ν. 868/1979 «περὶ διαζυγίου λόγῳ μακροχρονίου διακοπῆς τῆς ἐγγάμου συμβιώσεως» παρεσχέθη καὶ εἰς τὸν ὑπαίτιον τῆς διαστάσεως σύζυγον νὰ καταθέσῃ ἠρωγὴν περὶ λύσεως τοῦ συνεπέα τῆς μακροχρονίου διαστάσεως νεκρωθέντος γάμου του.

Ἡ νομοθετικὴ αὐτὴ μέριμνα ἔχει ἀδιαιροσητῶς πλεονεκτήματα, τόσον ἀπὸ πλευρᾶς αὐτῶν τούτων τῶν ἐν διαστάσει συζύγων καὶ τῶν τέκνων των, ὅσον καὶ γενικώτερον, ἀπὸ κοινωνικῆς πλευρᾶς. Παρὰ ταῦτα ἔμως, ἐκτὸς πάσης ἀμφισβητήσεως παραμένει καὶ τὸ ὅτι εἰς περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐνάγων εἶναι ὁ ἄνδρας, διὰ τῆς ὑπὸ τούτου προκαλουμένης λύσεως τοῦ γάμου ἐπέρχονται αἰφνίδιοι συνεπέαι καὶ ἀνατροπὴ τῆς οἰκονομικῆς θέσεως τῆς γυναικός, ἰδίᾳ εἰς περίπτωσιν διακοπῆς καταβολῆς εἰς ταύτην διατροφῆς, ὑγειονομικῆς περιθάλψεως κλπ.

Ἡ λύσις βεβαίως τοῦ γάμου συνεπάγεται καὶ τὴν ἐπιστροφήν εἰς τὴν γυναῖκα τῆς εἰς τὸν ἄνδρα χάριν αὐτῆς δωδεκάτης προικός, κατὰ τὰς παγίως διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Ἡ ρύθμισις ὅμως τοῦ Α.Κ. δὲν δύναται νὰ λεγῆθῃ ὅτι ἰκανοποιεῖ τὴν περὶ δικαίου γενικὴν ἀντίληψιν, ἐπὶ τῶν περιπτώσεων ἀποδόσεως τῆς προικός, τῆς συσταθείσης ὡς διατακτικῆς, κατὰ τὸ ἄρθρον 1413 τοῦ Α.Κ. Ἡ ἀπόδοσις εἰς τὴν γυναῖκα τῆς ἐν τῷ προικοσυμβολαίῳ ὀριθείσης ἀξίας τοῦ προικῶτος ἀκινήτου, οὐδὲν οὐσιαστικὸν ὄφελος θὰ προσερέθῃ εἰς ταύτην. Λόγῳ τῆς ἀλματώδους ἀυξήσεως τῆς ἀξίας τῆς ὑγείου ἰδιοκτησίας. Τούτων δωθέντων ἐπιβάλλεται ἡ λήψις νομοθετικῆς μερίμνης διὰ τὴν διασφάλισιν τῶν συμφερόντων τῆς γυναικός, ἐν περιπτώσει λύσεως τοῦ γάμου, συμφώνως πρὸς τὸν ὡς ἄνω νόμον, ὑπαιτιότητα τοῦ ἀνδρός.

Ταῦτα σκοποῦνται διὰ τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου νόμου. Εἰδικώτερον:

α) Διὰ τοῦ ἁρθρου 1 καθιεροῦται ἐκλεκτικὸν δικαίωμα τῆς γυναικός συνιστάμενον εἴτε εἰς τὴν διεκδικήσιν τῶν εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἀνδρός εὐρισκομένων προικῶτων ἀκινήτων, τὰ ὅποια εἶχον μεταβιβασθῆ εἰς τούτον λόγῳ προικός, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἁρθρου 1413 τοῦ Α.Κ., εἴτε εἰς τὴν ἀξίωσιν καταβολῆς εἰς τὴν γυναῖκα τῆς διατιμῆσεως τῆς προικός περιουσίας βάσει τῆς ἀξίας τὴν ὁποίαν θὰ ἔχει αὐτὴ κατὰ τὸν χρόνον ἀσκήσεως τοῦ ἐκλεκτικῶτος δικαίωμάτος τῆς. Τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀσκεῖται διὰ δηλώσεως τῆς γυναικός, κοινοποιουμένης πρὸς τὸν ἄνδρα ἢ τοὺς κληρονόμους του.

Ἡ δῆλωσις σημειοῦται εἰς τὸ περιθώριον τοῦ βιβλίου μεταγραφῶν καὶ ἀποστέλλεται μετὰ πάροδον ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀμετακλήτου λύσεως τοῦ γάμου. Μετὰ τὴν ἀσκήσιν τοῦ δικαίωματος τούτου, ἡ ἀκινήτος περιουσία τῆς γυναικός περιέρχεται αὐτοδικαίως εἰς αὐτήν. Λαμβάνεται ἐπίσης μέριμνα ὑπὲρ τῶν τρίτων, ὥστε νὰ μὴ θίγονται ἐμπράγματα δικαίωματα ἐπὶ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀκινήτου περιουσίας, κτηθέντα πρὸ τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀγωγῆς διαζυγίου, ἢ γυναικα ὅμως ἔχει ἀντίστοιχον ἐνοχικὴν ἀξίωσιν κατὰ τοῦ ἀνδρός καὶ τῶν κληρονόμων του.

Διὰ τοῦ ἁρθρου 2 ἀπαγορεύεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ προτεινομένου νομοσχεδίου καὶ εἶναι ἄκυρος, ὑπὲρ τῆς γυναικός καὶ τῶν κληρονόμων τῆς, πᾶσα ἐκ μέρους τοῦ ἀνδρός ἄνευ συναίνεσεως τῆς γυναικός διάθεσις τῶν προικῶτων, ὡς καὶ πᾶσα ἐκ μέρους οἰουδήποτε κτήσις ἐπ' αὐτῶν ἐμπράγματος δικαίωματα.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐπὶ ἐκποιήσεως δι' ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως ἐπισπευδομένης ὑπὸ τῶν δανειστῶν τοῦ ἀνδρός, βάσει κατασχέσεως, ἢ ὁποία ὅμως ἐπεβλήθη μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου τούτου.

Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη διαρκεῖ μέχρι τῆς παρελεύσεως ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀμετακλήτου λύσεως τοῦ γάμου, ἐν πάσῃ δὲ

περίπτωσι: ὄχι πέραν τῶν πέντε (5) ἐτῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου 868/1979.

Τέλος, ἡ ὑπὸ τοῦ ἀνδρός παράθεσις τῆς, κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἀπαγορεύσεως τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἁρθρου 386 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος.

Ταῦτα σκοποῦνται διὰ τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίου διὰ τὴν ψήφισιν τοῦ ὑποίου ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσωμεν τὴν Βουλὴν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰουλίου 1979

Ὁ Ὑπουργός
Γ. ΣΤΑΜΑΤΗΣ

ΣΧΕΔΙΟΝ ΝΟΜΟΥ

Περὶ διεκδικήσεως προικῶν ἀκινήτων ἐπὶ λύσεως τοῦ γάμου κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ Ν. 868/1979.

Ἄρθρον 1.

1. Ἐν περιπτώσει λύσεως τοῦ γάμου κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου 868/1979 «περὶ διαζυγίου λόγῳ μακροχρονίου διακοπῆς τῆς ἐγγάμου συμβιώσεως», καὶ ἐφ' ὅσον ὑπαίτιος τοῦ διαζυγίου κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου τούτου ἔχει κτηθῆθῃ ὁ ἄνθρωπος, ἢ γυνὴ δικαιοῦται, εἴτε νὰ διεκδικήσῃ τὰ εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἀνδρός κατὰ τὸν χρόνον τῆς παρ' οἰουδήποτε τῶν συζύγων ἀσκήσεως τῆς περὶ διαζυγίου ἀγωγῆς εὐρισκόμενα ἀκίνητα, τὰ ὅποια εἶχον μεταβιβασθῆ εἰς αὐτὸν λόγῳ προικός κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἁρθρου 1413 τοῦ Α.Κ., εἴτε νὰ ζητήσῃ τὴν διατίμησιν αὐτῶν εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ χρόνου κατὰ τὸν ὁποῖον ἀσκεῖται τὸ δικαίωμα ἐπιλογῆς κατὰ τὰ ἐν τῇ ἐπομένῃ παραγράφῳ.

2. Τὸ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἐκλεκτικὸν δικαίωμα ἀσκεῖται διὰ τῆς περὶ τούτου δηλώσεως τῆς γυναικός κοινοποιουμένης πρὸς τὸν ἄνδρα ἢ τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ καὶ σημειουμένης εἰς τὸ περιθώριον τοῦ βιβλίου μεταγραφῶν, ἀποστέλλεται δὲ μετὰ πάροδον ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀμετακλήτου λύσεως τοῦ γάμου.

3. Διὰ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐκλεκτικῶτος δικαίωματος ὑπὲρ τοῦ ἀκινήτου, τοῦτο, περιέρχεται αὐτοδικαίως εἰς τὴν κυριότητα τῆς γυναικός μετὰ τὴν ἀμετακλήτου λύσιν τοῦ γάμου.

4. Ἐμπράγματα δικαίωματα τρίτων κτηθέντα ἐπὶ τῶν περὶ ὧν ἢ παρ. 1 ἀκινήτων πρὸ τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀγωγῆς διαζυγίου δὲν θίγονται. Διὰ τὰ δικαίωματα ταῦτα ἔχει ἡ γυνὴ ἐνοχικὴν ἀξίωσιν κατὰ τοῦ ἀνδρός ἢ τῶν κληρονόμων του.

Ἄρθρον 2.

1. Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἀπαγορεύεται καὶ εἶναι ἄκυρος, ὑπὲρ τῆς γυναικός καὶ τῶν κληρονόμων αὐτῆς, πᾶσα ἐκ μέρους τοῦ ἀνδρός ἄνευ συναίνεσεως τῆς γυναικός διάθεσις τῶν προικῶτων, ὡς καὶ πᾶσα ἐκ μέρους οἰουδήποτε κτήσις ἐπ' αὐτῶν ἐμπράγματος δικαίωματος. Τὸ αὐτὸ κρατεῖ καὶ ἐπὶ ἐκποιήσεως δι' ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως ἐπισπευδομένης ὑπὸ τῶν δανειστῶν τοῦ ἀνδρός, βάσει κατασχέσεως ἐπιβληθείσης μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος. Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη διαρκεῖ μέχρι τῆς παρελεύσεως ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀμετακλήτου λύσεως τοῦ γάμου, εἰς πᾶσαν δὲ περίπτωσιν οὐχὶ πέραν τῶν πέντε ἐτῶν μετὰ τὴν λήξιν τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου 868/1979 «περὶ διαζυγίου λόγῳ μακροχρονίου διακοπῆς τῆς ἐγγάμου συμβιώσεως», ἐκτὸς ἂν ἐντὸς τῆς πενταετίας ἔχει ἀσκηθῆ τὸ ἐκλεκτικὸν δικαίωμα.

2. Ἡ ὑπὸ τοῦ ἀνδρός παράθεσις τῆς κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἀπαγορεύσεως τιμωρεῖται κατὰ τὸ ἄρθρον 386 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος.

Ἄρθρον 3.

Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς 25ης Ἰουλίου 1979.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰουλίου 1979

Ὁ Ὑπουργός
Γ. ΣΤΑΜΑΤΗΣ